

Dosarul nr. 1reab-2/2023
1-23015082-01-1reab-31012023

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

04 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Țurcan Anatolie, Talpă Boris, Eremciuc Ghenadie, Daguța Sergiu,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General interimar, Nesterov Aliona, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al circumscripției militare al regiunii Vinița din 27 iulie 1945, în cauza penală în privința lui

Catun Andrei xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

31.01.2023 - 04.07.2023.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Tribunalului Militar al Circumscripției militare al regiunii Vinița din 27 iulie 1945, Catun Andrei a fost condamnat în baza art.54-1 lit. a) Cod penal al RSSU (redacția anului 1927), la 10 ani închisoare, în lagăr de reeducare prin muncă, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani, cu confiscarea averii.

2. Potrivit sentinței, Catun Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind înrolat în jandarmeria română, unde a exercitat serviciul din iulie 1942 până în aprilie 1944, în grad de sergent. În timpul serviciului în satul Silinița raionul Șpincov, regiunea Vinița, bătea și denunța pe acei cetățeni ce se eschivau de la îndeplinirea muncilor impuse, adică a comis infracțiunea prevăzută de art.54-1 lit. a) Cod penal al RSSU (redacția anului 1927).

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Catun Andrei, a recunoscut parțial faptele imputate și a declarat că, a exercitat serviciul în Armata Română în calitate de jandarm. A fost observator în timpul diferitor lucrări.

3. Adjunctul Procurorului General interimar, Nesterov Aliona, în temeiul art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, declară recurs în anulare, solicită casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Catun Andrei.

În susținerea argumentelor formulate, recurentul a invocat că conform art.3 lit. g) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992, sunt declarate nevinovate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost condamnate pentru trădare de patrie. Deci,

lui Catun Andrei i-a fost încălcat dreptul lui la un proces echitabil, ce constituie un viciu fundamental, care a afectat hotărârea pronunțată.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis.

Potrivit art.6 pct. 44), art.22 alin.(3), art.452 alin.(1), art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General și adjuncții săi în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului. Hotărârea judecătorească definitivă împiedică reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „pentru trădare de patrie”.

Sub acest aspect, Colegiul penal reține că, prin sentința Tribunalului Militar al Circumscripției militare al regiunii Vinița din 27 iulie 1945, Catun Andrei a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de „pentru trădare de patrie”.

Conform art.53 alin.(2) al Legii nr. 1225-XII din 08.12.1992, recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art.435 alin.(1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Catun Andrei în baza art.54-1 lit. a) Cod penal al RSSU (redacția anului 1927), cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală a lui Catun Andrei.

5. În conformitate cu art.435 alin.(1) pct. 2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul în anulare declarat de către adjunctul Procurorului General, interimar, Nesterov Aliona, casează total sentința Tribunalului Militar al Circumscripției militare al regiunii Vinița din 27 iulie 1945, cu încetarea procesului penal în privința lui *Catun Andrei xxxx*, în baza învinuirii pe art.54-1 lit. a) Cod penal al RSSU (redacția anului 1927), pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu art.3 lit. a) a Legii Republicii Moldova nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 04 iulie 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu